

Kristina Hansen er núv ment síðan hon reiggaði í Glataðu Spælimonnum og Rúna Gaardlykke royndi seg í fyrsta stóra leiklutinum sunnukvöldið. Ungur, við evnum

»Góða Jelena« á palli í Norðurlandahúsinum:

Áskoðararnir góvu leikarun-um reint ug+

Gellandi lógvabrestirnir frá áskoðarunum prógvaðu at Gríma hevði rakt í plett við nýggjasta leikinum. Leikurin byrjar meinaleyst, men gongdin herðist og endar í eini naknari neyðtøkuroynd á opnum palli

Ummæli:
Jústinus Eidesgaard
Myndir:
Kalmar Lindenskov

Sunnukvöldið frumframfördi Gríma sjónleikin »Góða Jelena« eftir russiska rithøvundin Ljudmila Razumovskaja.

Leikurin varð sýndur í Norðurlandahúsinum og stóri salurin var fullsettur fyrsta kvöldið.

Dygðin av einum sjón-

leiki kann ofta lættast mátast ella vígast, fyrstu tímararnar aftaná at tjaldið er drigið fyrri og tað er júst í hesum tímum, at hesar reglur verða skrivaðar.

Lat tað verða sagt beinanvegin, uttan at vera yvirpositivur, at tað er langt í millum at síggja ein sjónleik, har ein ikki keðir seg eina løtu. Men soleiðis hevði eg tað sunnukvöldið, har »Góða Jelena« setti

krónuna á ein annars frálikan sunnudag.

Leikurin er bæði stuttligur og álvarsamur og goymist kanska undir útlenska heitinum »tragi-komiskur«. Tí meðan rullandi lættar samrøður fúka gjøgnum leikin eins og kavi eftir fonn, finnast gullkorn av lívsins álvara millum flikurnar, so álvarsom og so beinrakin, at ein skifti millum at blikna og rodna.

Her er uppgerðin millum ættarlið í fullum blóma og tá vit tosa um ættarlið, so nýtist ikki at vera talan um kappastið millum pensjonistar og hálvvaksin. Longu nú, vit hava runnið knappliga hálvan teinin í nítiárunum, tosa tey ungu um, hvussu tey sum tá vóru vorðin vaksnu tiggjaðu sær í áttatiárunum. Eisini um tey, sum einans eru 10 ár eldri og munurin á tðarhugsanini bara millum tvey ártiggir, kann vera stórur.

Gongdin leikinum er í stuttum hendan. Jelena ein tilkomin ógift lærarinna býr einsamøll í eini íbúð saman við mammuni. Hetta er fyrst í áttatiárunum í fyrrverandi Sovjetsamveldinum. Mamman er á sjúrka-húsi meðan leikurin fer fram. Jelena hevur føðingardag og nakrir næmingar kom at vitja hana. Í fyrstuni sær hetta rættuliga meinaleyst út. Jelena er ikki von við at skreyt verður gjørt burtúr henni og tí verður hon ovurfegin, tá næmingarnir koma og geva henni blómur, gávur og annars vísa henni ans sum menniskja. Men var hetta alt, so hevði ikki loyst seg at sita í Norðurlandshúsinum sunnukvöldið.

Næmingarnir vildu annað enn annað enn at ynskja Jelenu tillukku við degnum. Tveimum teirra hevði gingist illa til próvtøkuna og teir ætlaðu at lokka Jelenu at geva teimum lykilin til skrínið, har próvtøkuuppgávurnar lógu á skúlanum. Teir ætlaðu at broyta uppgávurnar áðrenn lærara og skúlanevnd ummældu tær dagin eftir. Alt hetta skuldi ganga fyrri seg í nátt.

Men næmingarnir møttu einum øðrum persóni í Jelenu, enn tann teirra tíð hevði myndað øllum vaksnum. At øll eru korrapt og øll kunnu keypast. Hóast fodd og evnað í einum einvegis samfelag, so hevði Jelena menniskjaligar dygdir inni í hjartanum, sum finnast í øllum fólki, uttan mun hvør stýrisskipan skipar fyrri teirra gerandisdegi. Nevniliga erligheit og trúskap.

Súsanna Tórgarð spældi Jelena og hon framdi eitt sjónleikarligt avrik á pallinum sunnukvöldið. Hon var Jelena og livdi seg fullkomiliga inni í hennara sál. Leikurin hjá Súsannu við kroppi og rødd frá tí skikkiligu turru lærainnuni til stríðskempuni fyrri rættvísi, sum at enda syndraðist, var rørdi.

Gullkornini frá Jelenu dundu í salinum.

»Tí geva einum ófullkomnum heimi skuldina fyrri tykkara eigna óndskapi.«

»Pengar er tykkara gudur, eg vamlíst við tykkara kraddarasálir.« o.s.v

Teir fyra skúlanæmingarnir vóru leiktir av Hans Tórgarð, Rúna Gaardlykke, Erling Eysturoy og Kristinu Hansen. Leikurin er so samansjóaður, at øll høvdu ein stóran leiklut. Her var onginn hjáleiklutur og tey leiktu sera væl. Tað prógvaðu eisini teir drúgvu lógvabrestirnir í steðginum og tá leikurin var at enda komin.

Tann sterkasta leiklutin av hesum hevði Hans Tórgarð sum Valodja, hann umboðaði ein ungdom, sum fullkomiliga hevði mist álitid á øllum tí ið var rætt. Sum eitt frálíkt umboð fyrri fasismu, hon smakkar eins illa um hon umboðar høgra ella vinstra vøngin, kúgaði hann øll kring seg, sínar vinir og sín motstøðumann, í leikinum, Jelenu. Hann livdi fullkomiliga eftir hugtakinum »Hensigten helliger midlet«. Hann var leidarinn, tann kald og kyniski, men hann var einki uttan stuðlar. So skjótt hesir vendu honum bakið, misti hann máttin og fór út í myrkrið at finna sær nýggjar stuðlar.

Valodja segði millum annað í leikinum:

»Ongin sál er so fastlóst, at ikki ein lykil sleppur inni hana.«

»Eg víki alt fyrri valdinum, at hava buktimar um báðar endar«

Pallmyndina hevði Hansina Iversen gjørt og hon var nevniliga, sum ein pallmynd eigur at vera, ikki ein skríggjandi mynd sum køv-leikararnar, men ein bakgrund.

Tey eru professionell í Grímu og tey vita eisini hvussu langt tey kunnu ganga fyrri áskoðarunum. Í endanum á leikinum fór ein neyðtøkuroynd fram og hendan var leikt so meistarliga og »frekt« at áskoðararnir neyvan torðu at draga ondina. Eggjandi, á trommini og »flott«.

Leikurin byrjaði spakuliga, meðan áskoðararnir komu inn salin. Fyrstu 15 minuttimar gingu gingu samrøðurnar eitt sindur strívnar, men tá tey høvdu prátað seg heit kom glíð á. Leikurin endaði í eini »ekstasu« sum ikki verður avdúkað her. Ein rík løta bíðar tykkum í Norðurlandahúsinum næstu vikurnar.

Tórgarðssystinni Hans og Súsanna eru garvaði